

Het verwijderen van tanden

Informatiebrochure voor patiënten

Beste patiënt,

Wij danken je voor het gestelde vertrouwen in onze afdeling MKA (Mond-, Kaak- en Aangezichtschirurgie).

In deze brochure geven we je meer informatie over het verwijderen van wijsheidstanden. Zo kan je de behandeling met vertrouwen starten en helpen we je op een comfortabele manier te genezen. De behandeling duurt tot je volledig genezen bent.

Bij dringende problemen kan je steeds een arts bereiken via de wachtdienst van de dienst Spoed (contactgegevens: zie achterflap).

Wijsheidstanden: soms ben je beter af zonder

Vóór de operatie

Dag van de ingreep

Nazorg thuis

Kosten verbonden aan de ingreep

01

02

03

04

05

Wijsheidstanden: soms ben je beter af zonder

Wijsheidstanden kunnen voor stevige problemen en pijn zorgen, bijvoorbeeld als ze willen doorbreken maar geen plaats krijgen of andere tanden wegduwen.

Rond zestien jaar is het gebit, op de wijsheidstanden na, volgroeid. Dit is dan ook het beste moment om met een eenvoudige radiografie het risico op mogelijke problemen te bepalen en de wijsheidstanden eventueel te laten verwijderen.

Problemen?

Er kunnen een aantal problemen ontstaan die een reden zijn om de wijsheidstanden te verwijderen:

- De wijsheidstand breekt slechts gedeeltelijk door en veroorzaakt herhaaldelijke **tandvleesontstekingen**.
- De wijsheidstand drukt tegen een gezonde buurtand. De druk tussen de twee kiezen kan **pijn** veroorzaken die kan uitstralen naar andere regio's van het hoofd en de hals.
- De wijsheidstand drukt tegen de wortel van een gezonde buurtand waardoor deze wortel langzaam afbreekt (**resorptie**).
- Er vormt zich een **cyste** (een vochthoudende holte) rond de kies die volledig in het kaakbeen zit. Deze cyste kan beginnen zwellen, ontsteken en tot afbraak leiden van het bot in het kaakbeen.

Verwijderen of behouden?

Stellen dat alle wijsheidstanden best preventief verwijderd worden omdat men zo ook alle mogelijke problemen kan voorkomen, gaat te ver. Wijsheidstanden hebben immers hun nut:

- Ze vervolledigen het gebit.
- Ze stimuleren de groei en versterking van de kaakbeenderen.
- Ze kunnen dienen als verankeringspunt voor een gebitsprothese.

Bovendien moet men ook rekening houden met de risico's en kosten van de ingreep. Wijsheidstanden worden doorgaans onder algemene verdoving verwijderd. Belangrijk is alvast dat een voorstel om de wijsheidstanden te verwijderen, grondig besproken wordt en vooral dat er voldoende argumenten zijn om tot een ingreep over te gaan.

Algemene verdoving?

De wijsheidstanden worden onder verdoving verwijderd. Bij jonge rustige mensen met onvolgroeide wijsheidstanden stelt de verwijdering vaak geen problemen. De voorkeur gaat uit naar een algemene verdoving als de verwijdering moeilijkheden kan stellen of lang kan duren, als alle vier de wijsheidstanden verwijderd worden of bij onrustige patiënten.

Wanneer verwijderen?

Wijsheidstanden worden het best verwijderd rond de tijd dat het gebit, op de wijsheidstanden na, volgroeid is. Deze periode valt meestal tussen 16 en 24 jaar.

Één, twee of alle vier?

Indien één wijsheidstand verwijderd moet worden, is dit meestal een goede reden om ook de drie andere te verwijderen, zeker indien dit onder algemene verdoving gebeurt. Plaatstekort doet zich immers gewoonlijk aan beide zijden van de mond voor. Als er voldoende plaats is en er geen redenen zijn om alle wijsheidstanden te verwijderen, beperkt men zich soms tot de verwijdering van de twee kiezen aan een zijde van de mond.

Vóór de operatie

Ter voorbereiding kunnen de volgende **onderzoeken** gebeuren (meestal indien ouder dan 50 jaar):

- een bloedafname
- een electro-cardiogram (film van het hart)
- een radiografie van de longen

Tijdens de raadpleging voorafgaand aan de ingreep zal de arts een opnamereservatieformulier invullen. Na de raadpleging dien je dat formulier af te geven bij de zorgtrajectplanner. Op die manier wordt een vooropname geregistreerd die de wachttijd bij inschrijving op de dag van de ingreep aanzienlijk reduceert.

Je zal naar aanleiding van de operatie een **vragenlijst** invullen voor de anesthesist (= de arts die de verdoving verzorgt) om de nodige gegevens te verschaffen over je gezondheid.

Roken, eten en drinken is **strikt verboden** vanaf middernacht (24 u.). Mondspoeling en tandenpoetsen zijn toegelaten. Waardevolle voorwerpen kan je best thuislaten.

Dag van de ingreep

Voor de ingreep

- Blijf nuchter! (dus niet eten of drinken)
- Spoel of poets de ochtend van de operatie je tanden goed.
- Op ons verzoek:
  - Verwijder je:
    - make-up en nagellak
    - juwelen
    - prothesen
  - Bind je losse haren samen.
  - Ontkleed je jezelf en trek je de operatiekledij aan.
  - Ga je nogmaals naar het toilet.
- Bij aankomst in het dagziekenhuis krijg je een armbandje met je naam.
- Daarna brengen we je naar de operatiekamer.

Na de ingreep

- Je zal ontwaken in de uitslaapruijnte waar je enige tijd onder bestendige controle blijft. Een verpleegkundige van onze afdeling zal je daar afhalen en terug in je kamer installeren.
- De lippen voelen verdoofd aan door de lokale verdoving die tijdens de ingreep gegeven werd. Er zit een ijskraag rond je hoofd om de zwelling te voorkomen. **Indien het ijs gesmolten is, vraag je nieuw ijs aan de verpleegkundige.**
- Als je pijn of ongemak ervaart, **MOET** je de verpleegkundige verwittigen. Ongemak is normaal, maar de pijn kan bestreden worden. Wacht niet tot de pijn te hevig is, voorkomen is beter dan genezen. Je hebt een infuus waarlangs pijnstillende medicatie kan gegeven worden.
- Je mag nog steeds **NIET** eten of drinken, dit tot de verpleegkundige de toestemming geeft.
- Je dient nog steeds in bed te blijven, als je naar het toilet moet, roep dan de verpleegkundige.
- Je mag naar huis als je chirurg of de anesthesist hiervoor de toelating geeft.
- Vandaag mag je **NIET** spoelen of poetsen (omwille van het gevaar voor nabloedingen).

Bij het ontslag uit het ziekenhuis

Het ontslag vindt plaats na controle door de arts. Meld je na controle door de arts aan bij de balie van de verpleegafdeling. Controleer bij ontslag of je al de nodige attesten hebt meegekregen.

- hospitalisatieverzekering
- attest voor werk of school
- voorschrift voor medicatie etc.
- controleafspraak...

Nazorg thuis

Gelieve op de volgende dingen te letten

Eten

De eerste dagen zal het eten wat moeilijker verlopen. Je kan dan vloeibaar of zacht voedsel gebruiken. De avond van de ingreep geen warm eten of warme dranken.

Het is aangewezen niet te roken of alcohol te gebruiken de eerste week na de ingreep aangezien dit de wondheling duidelijk bemoeilijkt.

Mondverzorging

- Het proper houden van de mond is onontbeerlijk voor een goede genezing.
- Je dient driemaal per dag te poetsen en te spoelen na de maaltijden. Je mag de avond van de ingreep poetsen maar zeer voorzichtig.
- Je kan zelf zout water aanmaken met een glas lauw water en een koffielepel zout. Hiermee spoel je de onderste wonden na de maaltijden zodat alle etensresten verwijderd worden.

De volgende verschijnselen kunnen zich voordoen

Zwelling

De meeste patiënten krijgen tijdelijk een dikke wang. Het ijscompres mag je dezelfde dag en de volgende dag thuis nog verder gebruiken. Nadien niet meer! Ook kan je de eerste nacht het best een extra hoofdkussen gebruiken.

Pijn

Napijn ten gevolge van de ingreep is normaal. 's Avonds mag je reeds een eerste pijnstillers nemen. Gebruik geen aspirine (acetylsalicylzuur). Dit geeft een grotere kans op nabloeding. Antibiotica dient genomen te worden zoals voorgeschreven.

Nabloeding

Het speeksel kan na de eerste dag nog wat rood zijn. Indien de bloeding heviger is, kan je een vochtig compres of depper op de wonde leggen (meegegeven op de afdeling). Vervolgens bijt je hier dertig minuten onafgebroken op.

Koorts

Enige temperatuursverhoging is mogelijk tot een dag na de ingreep. Indien je een temperatuur meet boven de 38°C enkele dagen na de ingreep, dien je contact op te nemen.

Blauwe plek

Een verkleuring van de huid is mogelijk ter hoogte van de ingreep. Het ziet er onrustwekkend uit maar is onschuldig.

Mondopening

De eerste dagen na de ingreep is het mogelijk dat je de mond moeilijker kan openen. Dit is slechts tijdelijk.

Tandkasontsteking

Een tandkasontsteking doet zich frequent voor. Een goede mondhygiëne (poetsen en spoelen) kan dit zo veel mogelijk voorkomen. Een tandkasontsteking treedt meestal op ter hoogte van de onderste wijsheidstanden en ontstaat meestal na drie tot vier dagen. In dat geval **MOET** je langskomen voor een aangepaste behandeling (uitspoelen holte, plaatsen van een wiek, eventueel antibiotica).

Gevoelloosheid van de tong en/of de lip

Diep ingesloten wijsheidstanden liggen vlak tegen de kaakzenuw en de tongzenuw. Door druk, zwelling of een bloedklonter kan er een tijdelijke gevoelloosheid van de lip en/of de tong ontstaan. Meestal verdwijnt deze na enkele dagen. Indien deze na twee tot drie dagen nog niet verdwenen is, **MOET** je langskomen voor controle en eventueel een aangepaste behandeling. In zeldzame gevallen kan een verminderd gevoel blijven bestaan.

Kosten verbonden aan de ingreep

Verbinding met de sinus

Hoog ingesloten bovenste wijsheidstanden zitten soms tot tegen de sinus. Indien je in de dagen na de operatie merkt dat er bij slikken vocht langs de neus of lucht via de mond komt, moet je langskomen voor een aangepaste behandeling

Het grootste gedeelte van de factuur wordt betaald door je ziekenfonds. Het bedrag dat je uiteindelijk zelf zal moeten betalen (= persoonlijk aandeel) varieert sterk en hangt af van verschillende factoren:

- Al dan niet aangesloten bij een ziekenfonds.
- Indien je een hospitalisatieverzekering hebt, dekt die meestal al deze kosten (afhankelijk van de polisvoorwaarden). Informeer hiervoor tijdig bij je verzekeraarsinstansie!
- De kamerkeuze.
- Een extra forfait kan aangerekend worden wanneer een bijkomende extractie van tanden (verschillend van wijsheidstanden) wordt uitgevoerd.
- De gebruikte medicatie tijdens de ingreep en het verblijf.

Voor gedetailleerde informatie omtrent de kostprijs van de factuur kan je tijdens kantooruren terecht bij de dienst Facturatie op het centrale nummer **03 270 80 60**.

Tot slot hopen wij dat je verblijf bij ons zo kort maar zo aangenaam mogelijk zal verlopen en wensen wij je een spoedig herstel toe!

Namens het team MKA en daghospitalisatie van ZNA.

Bronvermelding: Wijsheidstanden: soms bent u beter af zonder. UZ-gezondheidsbrief. Nr. 67 – april 1997

Informatiebrochure voor patiënten

Contactadres:

Mond-, kaak- en aangezichts chirurgie (MKA)

ZNA Middelheim

03 280 30 03 dr. Luc Daems, kaakchirurg
03 280 30 03 dr. Olivier Lenssen, kaakchirurg
03 280 30 03 dr. Bernard Moerenhout, kaakchirurg

03 280 40 52 Spoed

ZNA Cadix

03 658 89 25 dr. Catherine Crement, kaakchirurg
03 339 71 40 dr. Bernard Moerenhout, kaakchirurg
03 339 71 40 dr. Anke Vanhoenacker, kaakchirurg
03 488 18 35 dr. Sébastien Verhaert, kaakchirurg

ca.mka@zna.be

ZNA Jan Palfijn

03 800 61 85 dr. Christophe De Foer, kaakchirurg
03 800 63 33 dr. Larissa Snieders, kaakchirurg

03 640 20 00 wachtdienst Spoed